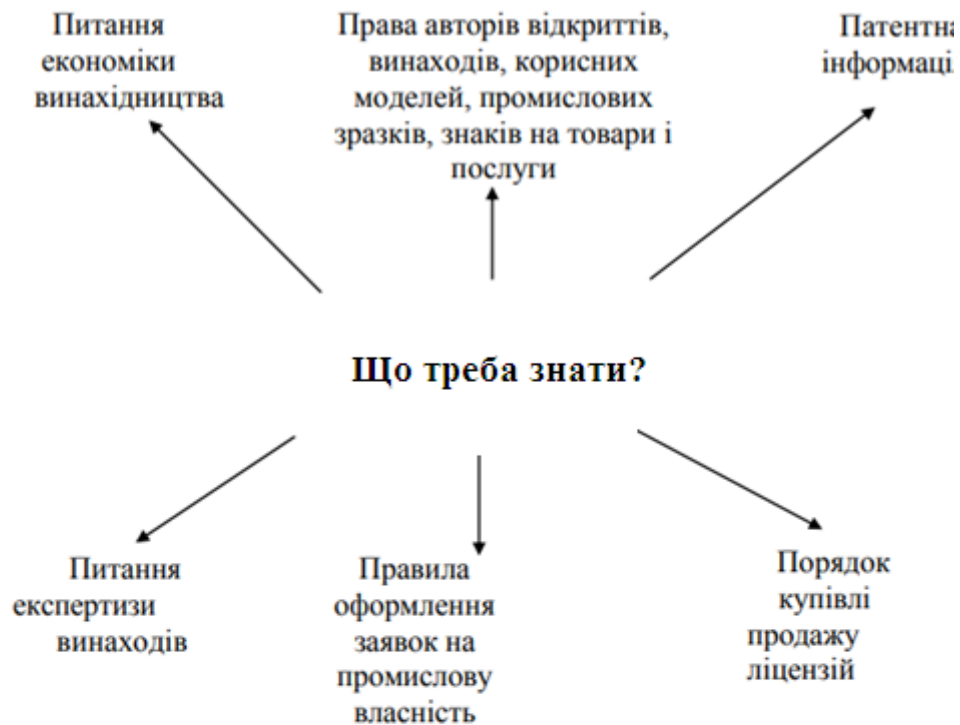


### Тема 3. Патентна робота. Основи патентного права.



#### Етапи формування патентної системи у світі

Привілей:

\* видавалася за часів  
феодалізму монархом  
(як милість)

\*незаконодавчий акт

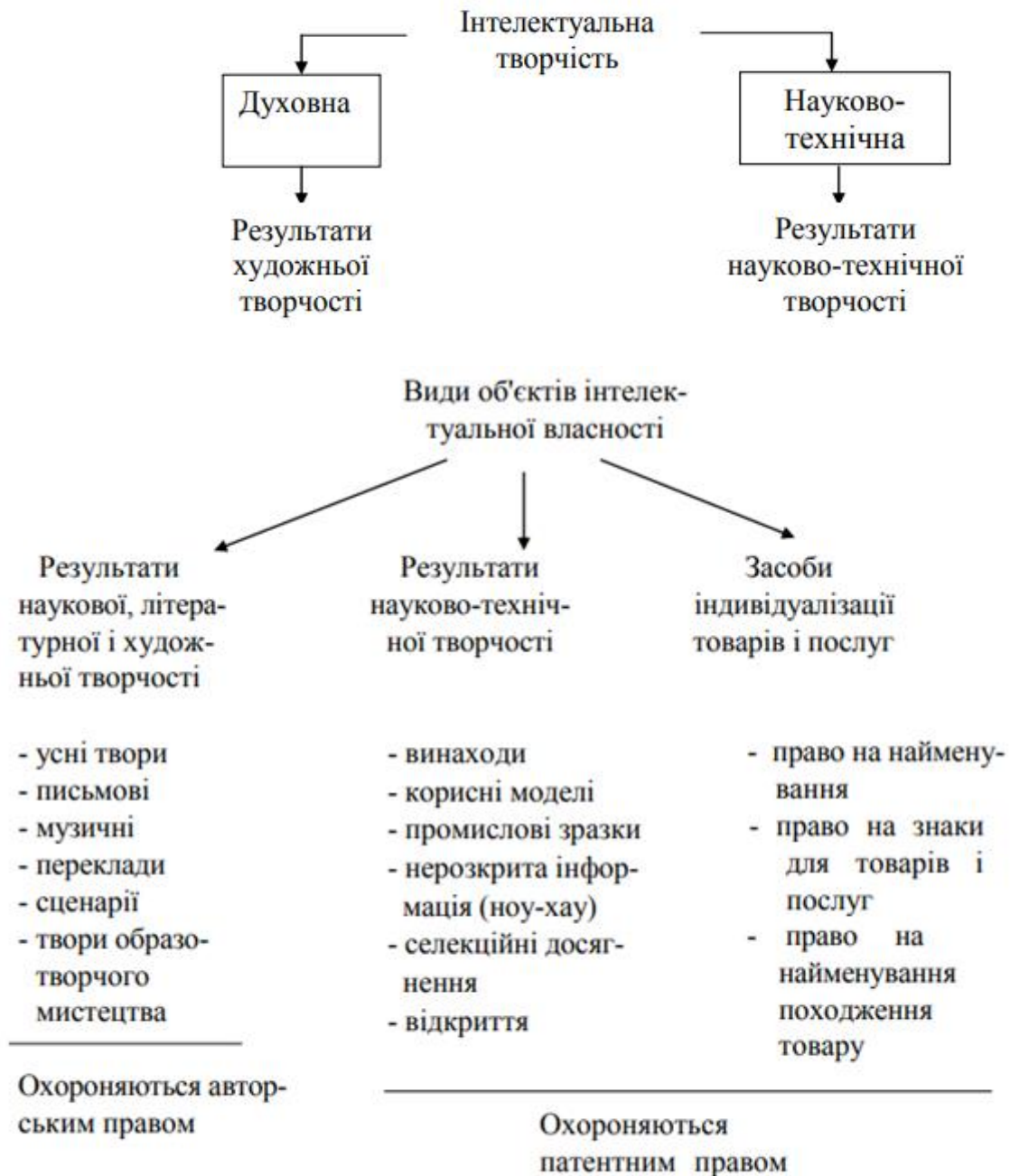
Патент:

\*видається на основі  
закону

\*законодавчий акт

Інтелектуальна  
творчість =>

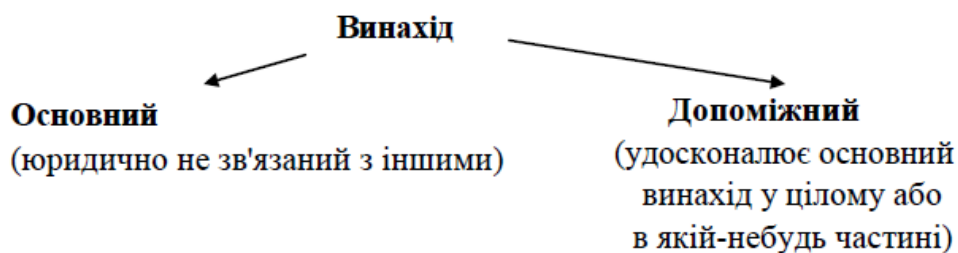
Цілеспрямована пошукова діяльність людини, результатом якої є щось якісно нове, яке вирізняється неповторністю, оригінальністю і суспільно-історичною унікальністю



**Відкриття** → встановлення невідомих раніше об'єктивно існуючих закономірностей, властивостей і явищ матеріального світу, які вносять докорінні зміни у рівень пізнання і є абсолютно новим науковим досягненням світового масштабу.

## ВИНАХІД

**Винахід**  $\Rightarrow$  Це нове і маюче суттєві відмінності *технічне вирішення* задачі у будь-якій галузі народного господарства країни та яке дає корисний ефект

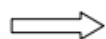


### Об'єкти винаходу

#### I. Продукт:

- пристрій  $\Rightarrow$  *механізм, машина, апарат, інструменти, прилади або їх деталі (чи окремі вузли апарата) та інше*
- речовина  $\Rightarrow$  *розчини, фарби, полімери, сплави, лікарські речовини, харчові суміші та ін.*
- нові штами мікроорганізмів
- культура клітин рослин і тварин

#### II. Спосіб



Певна послідовність операцій, прийомів, необхідних для досягнення певного результату чи для створення певного продукту, новий порядок операцій (нова технологія)

## КОРИСНА МОДЕЛЬ

**Корисна модель**



Це конструктивне виконання пристрою, яке відповідає умовам патентоспроможності, тобто є новим і промислово придатним

**Об'єкт корисної моделі –**

Конструктивне виконання пристрою, яке повинно бути оригінальним і мати явно виражені просторові форми

\*Кажучи дуже простою мовою, корисна модель – коли взяли існуючий виріб/технологію та вдосконалили. А винахід – зовсім новий створений виріб/технологія.

Додатково тут: <https://ukrpatent.org/uk/articles/industrial>

## ПРОМИСЛОВИЙ ЗРАЗОК

Промисловий  
зразок



Нове й придатне до здійснення промисловим способом вирішення зовнішнього виду виробу, в якому досягається поєднання технічних і естетичних якостей

### За промисловий зразок вважають:

- промисловий малюнок => плоске зображення
- промислова модель => предмет у трьох вимірах

Суть новизни =>

полягає у тому, що промисловий зразок є новим тоді, коли сукупність його суттєвих ознак не стала загальнодоступною у світі до дати подання заявки у Укрпатент



**Патент** – це техніко-правовий документ, який засвідчує визнання заявленої пропозиції винаходом, корисною моделлю чи промисловим зразком, авторство на них, пріоритет і право власності на зазначені об'єкти.

**Патент** (від грецького слова *patentis*) – свідоцтво, грамота.

### Термін дії патентів на об'єкти промислової власності:

*На винахід - 20 років від дати подання заявки з правом продовження на 5 років.*

*На корисну модель - 10 років від дати подання заявки без права продовження;*

*На промисловий зразок - 10 років від дати подання заявки з правом продовження на 5 років.*

Патенти видаються та реєструються в Укрпатенті.

Укрпатент відноситься до сфери управління Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України і є єдиним в Україні державним закладом експертизи, який:

- здійснює розгляд і проведення експертизи заявок на об'єкти інтелектуальної власності (ОІВ), які надходять на його адресу;
- забезпечує (а *де-факто* здійснює) державну реєстрацію та видачу охоронних документів на зазначені об'єкти;
- забезпечує (а *де-факто* здійснює) публікацію офіційних видань у сфері інтелектуальної власності;
- здійснює інформаційну, просвітницьку, навчальну та інноваційну діяльність, необхідні для проведення експертизи заявок й подальшого розвитку закладу експертизи;
- є центром міжнародного обміну виданнями;
- здійснює повноваження Міжнародного пошукового органу та Органу міжнародної попередньої експертизи відповідно до Договору про патентну кооперацію (РСТ). Ці повноваження Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ) надала Укрпатенту у 2013 році та продовжила з 2017 року по 2027 рік;
- надає патентно-інформаційні послуги, здійснює інформаційну підтримку суб'єктів інноваційної діяльності, організовує та проводить семінари, конференції, круглі столи з актуальних питань щодо набуття та охорони прав на ОІВ.

**Законодавство України про охорону прав на винаходи базується на Законі України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», Конституції України, Цивільному кодексі України, Законі України «Про державну таємницю».**

**ПРАВОВА ОХОРОНА ЗГІДНО З ЦИМ ЗАКОНОМ НЕ ПОШИРЮЄТЬСЯ НА ТАКІ ОБ'ЄКТИ ТЕХНОЛОГІЙ:**

- сорти рослин і породи тварин;
- біологічні в своїй основі процеси відтворення рослин та тварин, що не відносяться до небіологічних та мікробіологічних процесів;
- топографії інтегральних мікросхем;
- результати художнього конструювання.

## **УМОВИ ПАТЕНТОЗДАТНОСТІ ВІНАХОДУ, КОРИСНОЇ МОДЕЛІ: (!)**

1. Винахід відповідає умовам патентоздатності, якщо він є новим, має винахідницький рівень і є промислово придатним.

2. Корисна модель відповідає умовам патентоздатності, якщо вона є новою і промислово придатною.

3. Винахід (корисна модель) визнається новим, якщо він не є частиною рівня техніки. Об'єкти, що є частиною рівня техніки, для визначення новизни винаходу повинні враховуватися лише окремо.

4. Рівень техніки включає всі відомості, які стали загальнодоступними у світі до дати подання заявки до Установи або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету.

5. Рівень техніки включає також зміст будь-якої заявки на видачу в Україні патенту (у тому числі міжнародної заявки, в якій зазначена Україна) у тій редакції, в якій цю заявку було подано спочатку, за умови, що дата її подання (а якщо заявлено пріоритет, то дата пріоритету) передує тій даті, яка зазначена у частині четвертій цієї статті, і що вона була опублікована на цю дату чи після цієї дати.

6. На визнання винаходу (корисної моделі) патентоздатним не впливає розкриття інформації про нього винахідником або особою, яка одержала від винахідника прямо чи опосередковано таку інформацію, протягом 12 місяців до дати подання заявки до Установи або, якщо заявлено пріоритет, до дати її пріоритету. При цьому обов'язок доведення обставин розкриття інформації покладається на особу, заінтересовану у застосуванні цієї частини.

7. Винахід має винахідницький рівень, якщо для фахівця він не є очевидним, тобто не впливає явно із рівня техніки. При оцінці винахідницького рівня зміст заявок, зазначених у частині п'ятій цієї статті, до уваги не береться.

8. Винахід (корисна модель) визнається промислово придатним, якщо його може бути використано у промисловості або в іншій сфері діяльності.

---

## ТОВАРНІ ЗНАКИ

Знаки для товарів і послуг (товарні знаки) =>	зареєстроване у встановленому порядку Держпатентом оригінально оформлене художнє зображення, яке слугує для того, щоб відрізнити товари і послуги одних підприємств від однорідних товарів і послуг інших підприємств, а також для їх реклами
--	--

### Види знаків для товарів і послуг

Словесні	⇒	оригінальні слова або сполучення літер
Зображувальні	⇒	малюнки, орнаменти, фігури, композиції ліній на площині
Об'ємні	⇒	композиції фігур у трьох вимірах, тобто у формі самого виробу або його упаковки – оригінальна упаковка, флакон, пляшка тощо

Право власності на товарний знак підтверджується документом, який називається **свідоцтвом**.

Строк дії свідоцтва – **10 років** від дати подання заявки з правом продовження на **10 років**.

Питання, пов'язані з авторським правом на знаки для товарів та послуг, охороною знаків, регламентуються законом України «Про охорону прав на знаки для товарів та послуг»

---

## ПОДАННЯ ЗАЯВКИ НА ВИНАХІД/КОРИСНУ МОДЕЛЬ

Заява ⇒ має чітко визначену форму

Опис

Формула винаходу

Креслення ⇒ ілюстративні матеріали

Реферат ⇒ використовується для інформаційних цілей

Документи,  
що додаються  
до заявки ⇒ \*документ про сплату збору  
\*угода між співавторами тощо.



# 1. Заява <https://ukrpatent.org/uk/articles/objects/blanki-pohodj>

## 2. Опис винаходу (корисної моделі)

Опис винаходу (корисної моделі)		⇒	Техніко-правовий документ, що містить такі необхідні розділи:
I	Назва винаходу	⇒	Повинна бути короткою, точною, конкретною і відповідати суті винаходу
II	Галузь техніки, до якої належить винахід	⇒	Якщо винахід належить до кількох галузей, то слід зазначити найбільш важливу
III	Характеристика рівня техніки у напрямку, в якому подається заявка на винахід	⇒	Належить дати описання аналогів, прототипів із зазначенням літературних джерел
IV	Суть винаходу та його суттєві ознаки	⇒	Розкривається задача, на вирішення якої спрямовано винахід (корисна модель), та зазначаються всі ознаки, що відрізняють винахід від прототипу
V	Перелік креслень, фігур (якщо вони присутні)	⇒	Подається їх стисле пояснення
VI	Інформація про можливість практичного здійснення винаходу	⇒	Розкривається можливість одержання зазначеного технічного результату



### 3. Види формул винаходу (корисної моделі)

<b>Формула винаходу (корисної моделі)</b>	<b>=&gt;</b>	коротке словесне викладення ознак винаходу, які визначають число, суть і об'єм
---	--------------	--

Формула винаходу (базується на описі) повинна:

- стисло і чітко виражати технічну суть винаходу
- визначати обсяг винаходу, а саме межі прав власника патенту
- бути засобом відмінності об'єкта винаходу від інших об'єктів

P.S. Думаю, що Ви вже здогадуєтесь, яким буде індивідуальне домашнє завдання з курсу? ☺